

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání



| | | |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1 | Identifikační údaje o škole | 3 |
| 1.1 | Název ŠVP..... | 3 |
| 1.2 | Údaje o škole..... | 3 |
| 1.3 | Zřizovatel..... | 4 |
| 1.4 | Platnost dokumentu | 4 |
| 2 | Obecná charakteristika školy | 5 |
| 2.1 | Velikost školy..... | 5 |
| 2.2 | Lokalita školy..... | 5 |
| 2.3 | Charakter a specifika budovy..... | 5 |
| 3 | Podmínky vzdělávání..... | 8 |
| 3.1 | Věcné podmínky | 8 |
| 3.2 | Životospráva..... | 8 |
| 3.3 | Psychosociální podmínky | 9 |
| 3.4 | Organizace chodu..... | 9 |
| 3.5 | Řízení mateřské školy..... | 9 |
| 3.6 | Personální a pedagogické zajištění | 10 |
| 3.7 | Spoluúčast rodičů..... | 10 |
| 3.8 | Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami..... | 11 |
| 3.9 | Podmínky vzdělávání dětí nadaných..... | 11 |
| 3.10 | Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let | 11 |
| 4 | Organizace vzdělávání..... | 13 |
| 5 | Charakteristika vzdělávacího programu | 15 |
| 5.1 | Zaměření školy | 15 |
| 5.2 | Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu | 15 |
| 5.3 | Metody a formy vzdělávání | 16 |
| 5.4 | Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných | 17 |
| 5.5 | Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let | 17 |
| 5.6 | Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka..... | 17 |
| 6 | Vzdělávací obsah..... | 18 |
| 6.1 | Integrované bloky | 20 |
| 6.2 | Popis zpracování třídního vzdělávacího programu | 45 |
| 7 | Systém evaluace..... | 46 |
| 8.1 | Doplňkový program | 47 |
| 8.2 | Preventivní program | 49 |
| 8.3 | Environmentální program..... | 50 |

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„To jsem JÁ“

MOTIVAČNÍ NÁZEV: " To, co vytvořila příroda, je vždycky lepší než to, co bylo vytvořeno uměle."

M.T.Cicero

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391

SÍDLO ŠKOLY:

11. Mateřská škola

Na Ryšavce 241,Písek - Hradiště 397 01

KONTAKTY:

tel:+420 382 281 778

mob: +420 739 382 269

e-mail: 11.ms@zstylova.cz

REDIZO: 600062171

IČO: 70890889

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Bc. Pavel Koc

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Jana Bednarčík – zástupce ředitele

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Písek

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Velké náměstí 114, Písek 397 01

KONTAKTY:

tel: +420 382 330 111

e-mail: e-podatelna@mupisek.cz

Web: <http://www.mupisek.cz>

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: Platnost od 1.1.2024 s účinností na období 3 let s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSJKT/02055/2023

SPISOVÁ ZNAČKA: P-MŠ-VUMŠ1 - ŠVP

Aktualizace ŠVP a projednání na pedagogické radě : 30.8.2023

Obsah aktualizace – Přidána kapitola

5.6 Zajištění jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

6. Vzdělávací obsah

.....
ředitel školy

Mgr. Bc. Pavel Koc

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 84

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Škola je umístěna v klidném, zdravém prostředí u lesa obklopena zahrádkami soukromých domků. Součástí mateřské školy je velká zahrada, přirozeně členěná, vybavená houpačkami, průlezkami, kolotočem a přístřešky.

Vzdělávání dětí je rozvíjeno přirozenou cestou prostřednictvím prožitků a praktických zkušeností dle „Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání“.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola byla uvedena do provozu v roce 1984.

Na počátku své existence byla projektována jako dvoutřídní s jedním oddělením jeslí. Po zrušení jeslí v roce 1991 až do roku 2003 fungovala jako trojtřídní.

V lednu 2003 se stala mateřská škola součástí ZŠ Josefa Kajetána Tyla.

MŠ je pavilónová škola sídlištního typu. Skládá se z jedné patrové a jedné přízemní budovy, které jsou vzájemně propojené. Její součástí je hospodářská budova, ve které se nachází školní kuchyně, prádelna a kanceláře.

V roce 2019-2020 školka prochází velkou rekonstrukcí. V budově obou našich stávajících tříd jsou hotové vnitřní stavební úpravy (koupelny a WC, vzduchotechnika, výdejny včetně vybavení) a vyměněna okna. Jeslová třída prochází kompletní rekonstrukcí a nejmodernějším vybavením. Celá budova je nově zateplena.

Ve školním roce 2020-2021 je v plánu revitalizace zahrady s aplikací nových interaktivních prvků. Financováno z Operačního programu životního prostředí.(SFŽP) Projekt byl napsán a bude realizován s názvem „ Čtyři živly“.

Jde o náročnou a dlouho připravovanou akci, na jejímž konci bude **moderní mateřská škola**. Zařizena podle podmínek 21. století spolu s aplikovanou polytechnickou a environmentální výchovou.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola se nachází s dostupností 5 min. od MHD zastávky.

Informace z historie školy:

Od roku 1946 se v obci Hradiště zřizovaly **dětské žňové útulky**, zřízené mateřské školy nebylo možné uskutečnit pro malý počet dětí.

Teprve **v roce 1949** stoupl v obci počet dětí předškolního věku a tím byl vytvořen předpoklad k jednání o dalším postupu. Žádost o povolení byla podána k ONV v Písku, bylo jí vyhověno a KNV v Českých Budějovicích schválil **zřízení mateřské školy 4. listopadu 1949**.

Byla vybrána hospodářská budova o třech místnostech v bývalém domě **u Humpálů – Hradiště č.p.64**. Vyžádala si však mnoho oprav, aby mohla sloužit požadovanému účelu.

Přesto byl **dne 16.listopadu 1949 zahájen provoz** pro 27 dětí, zpočátku pouze jednoduchý provoz, teprve **dne 1.března 1950** byla zavedená tzv.dvojitá docházka. V té době se dětem podávala pouze přesnídávka a svačina.

Ve školním roce 1950-1951 byla z šatny zřízena a nově vybavena kuchyně.

Dne 21.10.1977 byla slavnostně otevřená adaptovaná mateřská škola v bývalé ZDŠ **Hradiště č.p.61** – kapacita se navýšila na **35** dětí.

Ve školním roce 1982-1983 bylo v MŠ zapsáno už **50** dětí, provoz už byl na 2 oddělení, v únoru 1983 dokonce na 3 oddělení.

V tu dobu už budova přestávala vyhovovat a začala se stavět nová mateřská škola.

Ve školním roce 1983-1984 bylo už zapsáno **83** dětí.

Novodobá historie 11.mateřské školy

29.8.1984 byla, po dvou letech stavby, slavnostně otevřena **nová budova 11.mateřské školy na Hradišti, Na Ryšavce 241** .

Provoz byl zahájen ve dvou nových třídách a pro velký počet zájemců byly ještě další dvě v původní budově, a jeden pavilon byl určen pro oddělení jeslí.

Ve školním roce 1985-1986 musela být kapacita rozšířena na 5 oddělení MŠ.

Ve školním roce 1990-1991 přestává fungovat stará budova ve vsi, ze které je od 1.9.1990 stává Waldorfská škola.

K 1.9.1990 byl ukončen provoz jeslí a v budova Na Ryšavce se stává trojtřídní.

V lednu 2003 přestává být MŠ samostatná a stává se **součástí ZŠ J.K.Tyla v Písku** .

Postupně ubývaly děti, **v roce 2003 -2004** byl provoz snížen a od té doby jsou v provozu třídy dvě.

Moderní 11.MŠ - od září školního roku 2020/2021 se otevírá školka tří třídní (s kapacitou 16 malých dětí od 2-3 let) je zapsáno celkem 64 dětí

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Komplex školky prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Ve školním roce 2020/2021 MŠ využívá tři velké, vybavené třídy. Třídy jsou propojené s relaxační částí na odpolední odpočinek, klidné aktivity či pohybové cvičení. V prostorách školy se dále nachází šatna pro děti, výdejna stravy a koupelna s WC. Nově zrekonstruovaná třída je bezbariérová a vybavena pro dvouleté děti. V třídách se nachází kvalitní výukový materiál, pomůcky a hračky. Třída v samostatném pavilonu je vybavena interaktivním displejem. Hračky, pomůcky, náčiní a interiér školky je upraven pro práci dětí. Děti každý den využívají velikou zahradu s certifikovanými herními prvky. V rámci sportovních dnů navštěvujeme sportovní areál TJ Hradiště. Samozřejmostí je možnost využívat přilehlý les školky. V mateřské škole vytváříme bezpečné místo pro vzdělávání.

Záměr pro zlepšení:

- potřeba průběžné výměny herních prvků
- nadstandartním řešením je využití teras u tříd – odpočinek venku
- výměna povrchu chodníků na školní zahradě

3.2 Životospráva

Záměrem mateřské školy je naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. Děti mají možnost volby jídla i množství. Svačiny jsou připravovány a dodržovány podle zdravé technologie přípravy pokrmů. Děti mají stále k dispozici pitný režim. Obědy jsou zajišťovány jídelnou ZŠ J.K. Tylova. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Děti mají k dispozici velkou školní zahradu (s novými interaktivními prvky, program zpracovaný v environmentální doplňkové činnosti) k vycházkám využíváme prostředí, kde se mohou děti volně pohybovat-louka, pole, les. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. Respektujeme individuální potřebu dětí. Poměr klidných a aktivních činností je vyvážený. Dětem vytváříme zdravý příklad životního stylu. Pedagogové jsou dětem přirozeným vzorem.

Záměr pro zlepšení:

- příprava svačinek s dětmi
- svačiny častěji na čerstvém vzduchu

3.3 Psychosociální podmínky

Pro zdraví dětí vytváříme pohodu tělesnou duševní i sociální. Respektujeme každodenní potřeby dítěte. Vytváříme prostor, čas a prostředky pro spontánní hru vycházející z přirozených potřeb dětí. Posilujeme a povzbuzujeme sebedůvěru každého dítěte. Umožňujeme dětem osobní svobodu a volnost při dodržování třídních pravidel a školního řádu. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Pedagogický způsob naší práce je sympatizující. Učíme děti přijímat společenské, morální a estetické hodnoty. Děti vedeme ke schopnosti přizpůsobování se k životu v sociální skupině. Učíme je schopnosti přiměřeně, kriticky myslet a rozhodovat se. Vytváříme prostředí k upevnění sebedůvěry, samostatnosti, sebejistoty. Podporujeme schopnost respektovat a být respektován. Využíváme preventivní programy.

Záměr pro zlepšení:

- současný stav plně vyhovuje

3.4 Organizace chodu

Denní řád je flexibilní a vychází z potřeb dětí. Tělovýchovné chvílky jsou zařazovány denně v měnícím se prostředí (třída, terasa, zahrada, les, louka....). Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají dostatek prostoru, materiálního vybavení pro spontánní a řízené činnosti. Přistupujeme ke každému dítěti individuálně a respektujeme jeho potřebnou adaptaci. Činnosti spontánní a řízené jsou vyvážené. Aktivity nad rámec běžného programu jsou organizovány ve spolupráci s rodiči. Umožňujeme spontánní hru dle organizačních možností. Činnosti organizujeme k aktivnímu postoji dítěte. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Respektujeme potřebu soukromí, nabízíme klidové koutky a soukromí při osobní hygieně. Vyhovujeme individuálním potřebám a možnostem dětí. Realizujeme činnosti ve vhodných materiálních podmínkách. Nejsou překračovány stanovené počty dětí na třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Pracovníci mateřské školy mají jasně vymezeny povinnosti a úkoly. Využíváme funkční informační systém, jak interní tak externí. Vedoucí učitelka spolu s pedagogickým personálem vytváří ŠVP. Interní klima se vytváří na základě spoluúčasti všech zaměstnanců. Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Zaměstnanci se navzájem motivují a podporují. Zaměstnanci pracují jako team ve spolupráci s rodiči. Plánujeme pedagogickou práci jako funkční program, který se opírá o zpětnou vazbu analýz. Školní vzdělávací program je vytvářen v pedagogickém kolektivu mateřské školy. Evaluační záznamy jsou závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem

nadále s osadním výborem Hradiště, popřípadě s jinými organizacemi v místě mateřské školy. Spolupracujeme s PPP, klinickou logopedkou.

Záměr pro zlepšení:

- zlepšení komunikačního systému uvnitř MŠ

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Personální zajištění MŠ je 6 pedagogů, 4 provozní zaměstnanci. Pracovní služby všech zaměstnanců jsou organizovány tak, že při všech činnostech je zajištěna optimální náplň práce. Pedagogičtí zaměstnanci se stále sebevzdělávají. Vedoucí učitelka podporuje vedení si osobního portfolia a sleduje růst cílů všech pedagogů. Využíváme nabídky všech sebevzdělávacích kurzů a školení. Ve všech třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek v rozsahu minimálně 2.5 hod. denně. Provozní zaměstnanci pracují na zkrácený úvazek. Zaměstnanci pracují podle profesionálních zásad. Pedagogičtí pracovníci se chovají v souladu s pravidly a metodickými zásadami vzdělávání předškolních dětí. Speciální pedagogika je zajištěna externími specialisty. (Logoped, školní psycholog, PPP, pediatr, poradenské centra...)

Záměr pro zlepšení:

- nadále využívat veškerých nabídek pro další vzdělávání

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce mezi zaměstnanci a rodiči je založena na vzájemné důvěře, vstřícnosti a ochotě komunikovat. Při školce funguje sdružení "Veselá školka" zástupci z řad rodičů, které jsou mostem mezi pedagogy a rodiči. Učitelky se snaží porozumět dětem a rodinám z odlišných sociokulturních podmínek. V případě přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zásady plánování a realizace jejich vzdělávání ve spolupráci s rodiči. Rodiče mají možnost spolupodílet se na doplňkových činnostech naší MŠ. Rodiče pravidelně informujeme o individuálních pokrocích dětí, postupu při výchově a vzdělávání nadále o akcích a nápadech, dění v prostředí mateřské školy. Dodržujeme diskrétnost a soukromí rodin. Jednáme ohleduplně, taktně s vědomím důvěry. Mateřská škola aktivně pomáhá rodičům při výchově a vzdělávání. Nabízíme různé aktivity preventivních programů " Péče o dítě".

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola reaguje na případné potřeby a požadavky rodičovské veřejnosti a plně respektuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Budova pavilonu A je plně bezbariérově přístupná, je zde i toaleta pro tělesně postižené. Děti se speciálními potřebami mají ve školce vhodné technické a didaktické pomůcky. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami probíhá souběžně s ostatními dětmi i podle individuálního vzdělávacího plánu pro konkrétní dítě. Tento plán je sestaven ve spolupráci s odborníky, kteří sledují vývoj dítěte a po konzultaci s rodinou. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Přítomnost asistenta je ve třídě podle přiznaného podpůrného opatření. Soustředíme se na vzájemnou probíhající kvalitní komunikaci.

Záměr pro zlepšení:

- s dětmi s podpůrnými opatřeními nemáme mnoho zkušeností, je nutné dovybavit odbornou literaturou a pomůckami.
- účast na seminářích s touto tematikou

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Na rozvíjení v oblastech estetické výchovy má naše MŠ dostatek interaktivních pomůcek. Po rekonstrukci a modernizaci máme optimální podmínky pro rozvoj kognitivních schopností. Vhodným výběrem interaktivních pomůcek a her individuálně rozvíjíme nadání každého dítěte. Pro vzdělávání s náročnějším zadáním jsou vhodně zařazovány metody práce s dětmi. Pedagogové si prohlubují neustále znalosti a dovednosti v oblasti práce s nadanými dětmi. Mateřská škola kvalitně spolupracuje s odborníky z řad odborných pedagogů.

Záměr pro zlepšení:

- současný stav plně vyhovuje

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole je samostatný pavilon s bezbariérovým přístupem a vybavením hračkami a pomůckami pro dvouleté děti ve třídě „mravenečků“ je vše včetně nábytku, pomůcek a hraček navrženo a zpřístupněno pro užívání dvouletých dětí. Herna i třída je upravena tak, aby děti měly prostor pro volný pohyb a variabilitu v naplňování potřeb. Koupelny jsou dostatečně vybaveny zázemím pro hygienu a obsluhu dětí. Šatny mají oddělená místa pro ukládání náhradního oblečení a hygienických potřeb. Zajišťujeme vyhovující podmínky pro potřeby dětí- stravování, odpočinek.

Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti dvouleté až tříleté. Takto malé děti potřebují ke svému všestrannému vývoji co nejvíce smyslových vjemů. To jim je v naší mateřské škole umožňováno vhodně zvolenými činnostmi, hrami a hračkami. Třída pro dvouleté děti je realizována tak, aby děti měly možnost hrát si ve skupinkách a individuálně poznávaly činnosti. Individualizovaný přístup k dítěti a úzká spolupráce s rodinou jsou samozřejmostí.

Záměr pro zlepšení:

- současný stav plně vyhovuje

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V 11. Mateřské škole Hradiště je zapsáno 67 dětí ve věku od dvou do sedmi let. Děti jsou rozděleny do tří tříd, třídy „Mravenečci“, „Ježečci“ a „Sovičky“.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Specifická třída "Mravenečci" pro dvou až tříleté děti s kapacitou 16 dětí. Třídy "Ježečci" a "Sovičky" jsou smíšené, u dětí nedochází k přetrhávání citových vazeb mezi sourozenci a kamarády. Děti se učí vzájemné toleranci, pochopení a přijímání druhých.

Do tříd jsou děti zařazovány podle věku a kapacity heterogenní skupiny, během celé docházky většinou zůstávají ve stejné třídě, ale též mohou přejít pro další školní rok do jiné třídy, podle přání rodičů a podle individuálních potřeb jednotlivých dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Denní řád 11. Mateřské školy se odvíjí od optimálního využití kapacit školy tak, aby byl co nejpřínosnější pro rozvoj dětí a vyhovoval i potřebám rodičů:

6.15 – 7.30 volná hra dle vlastního výběru dětí, individuální činnosti s dětmi

7.30 – 7.45 úklid hraček, rozdělení dětí do jejich tříd

7.45 – 8.45 ranní kruh, cvičení, společná řízená činnost

8.45 – 9.00 dopolední svačina

9.00 – 9.45 volná hra, volné výtvarné či pracovní činnosti nebo společná výtvarná činnost

9.45 – 11.30 pobyt venku

11.30 – 12.15 příprava na oběd, hygiena, oběd, odchody dětí po obědě

12.15 – 14.15 odpočinek (individuálně podle potřeb dětí), klidové činnosti

14.15 – 14.30 odpolední svačina

14.30 – 16.30 (17.00) odpolední zájmové činnosti (volné hry, námětové hry, pobyt na zahradě)

Ráno se děti schází v jedné třídě, poté se rozdělují do svých tříd. Děti jsou obeznámeny s pravidelným denním režimem, vědí vždy, co bude následovat po které činnosti, znají program daného dne i celého týdne, což jim dodává pocit jistoty. Každý den ve svých třídách začínáme pravidelným ranním rituálem s pozdravením v kruhu, básní či říkadlem, popovídáním si o tom, co děti prožily doma, co kdo chce druhým sdělit a o tom, co děti v tomto dni čeká. Od ledna vždy po obědě menší děti odchází do jedné třídy, kde děti většinou spí či více odpočívají. Naopak starší děti tráví odpočinek v druhé ze tříd, kde se mohou věnovat po kratším odpočinku některé z klidových činnosti, pokud nemají aktuálně potřebu spánku, program nazýváme " Předškoláček"

Vhledem k tomu, že v MŠ jsou věkově smíšené třídy, jsou někdy děti ze tříd přerozděleny podle věku či schopností a pro každou skupinu je vytvořen jiný vhodný program (divadla, projekty ...)

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria přijímání dětí do mateřské školy jsou vydána na každý školní rok ředitelem Základní školy J.K.Tyla a jsou zveřejněna před termínem zápisu do MŠ. Kritéria zohledují především trvalé bydliště dítěte a věk dítěte.

Vzhledem k tomu, že v MŠ věkově smíšené třídy, jsou někdy děti ze tříd přerozděleny podle věku či schopností a pro každou skupinu je vytvořen jiný program, též některých akcí se zúčastňují pouze starší děti z obou tříd (např. plavání, návštěva knihovny, hudební školy atd.) a mladší mají ve školce společný náhradní program.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Organizace individuálního vzdělávání je řízená podle metodického doporučení k průběhu individuálního vzdělávání dětí v mateřských školách a ověření dosahování očekávaných výstupů. Mateřská škola seznámí zákonného zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno. Škola sdělí zákonným zástupcům termíny pro ověření dosahování očekávaných výstupů.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola je zaměřena na podporu zdravého vývoje dítěte komplexně, po všech jeho stránkách. Naším hlavním cílem je vychovávat v dětech samostatné, vyrovnané a citově založené osobnosti.

Předškolní věk je pro dítě velmi důležité období, ve kterém prodělává dynamický tělesný i duševní vývoj. Přibližně mezi 3 a 7 rokem života děti silně rozvíjejí pohybové aktivity, zintenzivňují podíl smyslového a citového vnímání, formují si základy osobnosti a sebe-uvědomování a zrychlují tempo vlastního osamostatňování. Za zásadní proto v přístupu k dětem považujeme maximální spolupráci mateřské školy a rodiny.

Cílem vzdělávání dětí předškolního věku je vytvářet elementární základy klíčových kompetencí, vytvářet předpoklady pro systematické celoživotní vzdělávání na úrovni, která je pro dítě v danou dobu dosažitelná. Vyrovnavat jejich nerovnoměrnosti ve vývoji před vstupem do základní školy tak, aby k poznávání a učení přistupovaly s radostí a beze strachu. Všechny plánované aktivity a činnosti, které v mateřské škole probíhají, pomáhají k vytváření základů klíčových kompetencí pro předškolní věk uvedených v RVP.

Výchova a vzdělávání dětí probíhá podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání se zaměřením na environmentální výchovu a na zdravý životní styl, který je nadále dotvářen na základě evaluace, invence pedagogů i dětí, nápadů rodičů. Do ŠVP jsme navíc začlenili i minimální preventivní, doplňkové programy.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none">1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Základním dlouhodobým cílem vzdělávacího programu je rozvíjení osobnosti dítěte se zaměřením na jeho individualitu a s přihlédnutím k jeho aktuální osobní a rodinné situaci.

Součástí školního vzdělávacího programu v naší mateřské škole jsou dále doplňující programy, které se prolínají celoroční výchovně – vzdělávací činností.

Jedná se o programy doplňkové činnosti, jehož cílem je seznámení dětí s různými společenskými akcemi.

Dalším doplňkovým programem je program environmentální výchovy. Záměrem environmentálního programu je vytváření pozitivního přístupu dětí k přírodě, seznamování se základními vztahy člověka a přírodního prostředí a rozvíjení prvotních znalostí ekologické výchovy.

Nadále jsou to preventivní programy. Jejich cílem je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Ve výchovně vzdělávacím programu využíváme různé metody a formy vzdělávání vhodné pro danou věkovou kategorii. Jedním ze základních principů pedagogického působení je princip přiměřenosti a princip individuálního přístupu ke každému dítěti.

Třídy tvoří heterogenní skupiny, kde mohou děti vykazovat rozdílné vzdělávací možnosti a potřeby, včetně speciálních. Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte v heterogenní třídě uplatňujeme *prožitkové, kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dětí. Metoda zvědavosti objevovat, podněcuje radost z učení a vede k zájmu dítěte.*

Využíváme v dostatečné míře *situační učení*, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Spontánní aktivity a vlastní plány, nápady dětí využíváme k rozvíjení skupinových her a činností.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření, jsou vzdělávány podle navržených opatření. Při jejich vzdělávání spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Vzdělávání dětí nadaných probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována: předkládáním složitosti nabízených činností, využívání vhodných didaktických pomůcek. Spolupráce s volnočasovými instituty (ZUŠ, sportovní oddíly a další).

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro kvalitní vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěny bezpečnostní, hygienické, psychosociální, věcné (materiální) a personální podmínky, životospráva včetně stravování, organizace vzdělávání a obsah vzdělávání tak, aby vyhovovaly potřebám těchto dětí.

Těmto dětem je individuálně přizpůsobený adaptační režim, mají dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

5.6 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pro děti-cizince a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je zajištěna podpora učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve

znevýhodněné pozici. Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací program vychází ze základních požadavků na výchovu a vzdělávání dítěte předškolního věku daných Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání. Vzdělávací program je orientován osobnostně, především s respektem k dítěti, jeho přirozenému vývoji a zrání, potřebám, zájmům, předpokladů, a individuálním zvláštnostem.

Filosofie celého vzdělávacího programu je dělení celku na čtyři stejné díly. „TO JSEM JÁ“ a uvnitř mne a kolem mne se vše dělí na polovic a ještě jednou na polovic a máme čtyři stejné kusy, části, díly.

Máme kolem sebe čtyři roční období, čtyři světové strany, fáze měsíce, čtyři živly a k nim přidány kvality (teplo, chlad, vlhko, sucho). Nejvnitřnější rozdělovník čtyř „JÁ“ je básní přiblíženo.

JEDNA, DVĚ - JEDNA, DVĚ
TO JSEM JÁ, TEĎ O MĚ JDE!

PODÍVEJ SE NA MĚ,
COPAK MÁM PO MÁMĚ?

MÁM DVĚ OČI - SVĚT SE TOČÍ!
MÁM DVĚ UŠI - TY MI SLUŠÍ!
MÁM DVĚ RUCE A DVĚ NOHY!
DESET PRSTŮ POHOTOVÝCH!
AŤ HLEDÁŠ, JAK DLOUHO CHCEŠ,
NIKOHO JAKO JÁ NENAJDEŠ!

JEDNA, DVĚ - JEDNA, DVĚ
TO JSEM JÁ, TEĎ O MĚ JDE!

PODÍVEJ SE, KDOPAK VÍ,
COPAK MÁM PO TÁTOVI?

JEDEN NOS A JEDNA BRADA,
ČELO, PUSA A V NÍ ŘADA
ZUBŮ, KDOPAK BY SE BÁL?
TO JSEM JÁ! ORIGINÁL!

ORIGINÁL BEZ LUXUSU
POSÍLÁ TI VELKOU PUSU!

JEDNA, DVĚ - JEDNA, DVĚ
TO JSME MY, TEĎ O NÁS JDE!

Obsah jednotlivých témat blízkých dítěti je rozdělen do čtyř bloků nabízejících učitelkám pružně reagovat na podněty a zájem dětí. Metodou prožitkového učení, s respektováním individuálních potřeb a možností dítěte, hrou, pohybovými aktivitami, estetickými aktivitami a kulturními aktivitami vedou učitelky děti k získávání a osvojování klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činnostní a občanské) důležitých pro jeho další životní a vzdělávací cestu.

6.1 Integrované bloky

Integrované bloky jsou různě rozsáhlé, často se úzce prolínají. Prvky se opakují a dítěti se znovu připomínají, setkává se s věcmi v různých souvislostech a tím se poznatky učí z různých pohledů. Také dětem umožňujeme, aby své získané poznatky mohly využít v praxi. Pokud se dítě setkává se stejným obsahem i mimo vzdělávací nabídku, například při vycházce, při neformální příležitosti, vidí vše v logických souvislostech a tak danou věc může lépe pochopit. Bloky jsou nastaveny tak, aby v sobě obsahovaly všechny vzdělávací oblasti. Svým obsahem na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prohlubují, plynule přechází z jednoho do druhého.

Školní vzdělávací program je nazván „**TO JSEM JÁ**“, opírá se o poznatky o naší Zemi, živé i neživé přírody, naše tradice a zvyky, svátky i významné dny. A nejen to, rozvíjí v dětech kladný vztah k přírodě, učí je úctě k lidem, ke zvířatům i rostlinám. Místo, kde žijeme je pro nás domovem. Na školní vzdělávací program navazuje třídní vzdělávací program, který svými tématy navazuje na integrované bloky. Je propracován konkrétně pro potřebu dětí na dané třídě. Vzdělávání dětí probíhá v pěti základních oblastech, které jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se.

1. Biologická oblast ↔ Dítě a jeho tělo
2. Psychologická oblast ↔ Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální oblast ↔ Dítě a ten druhý
4. Sociálně-kulturní oblast ↔ Dítě a společnost
5. Environmentální oblast ↔ Dítě a svět

Doplňkový, Environmentální a preventivní program uceluje ŠVP v tématech na konkrétní školní rok a potřebu dětí.

„JÁ“ a svět okolo mě – adaptační měsíc

1. PODZIM – ZEMĚ
2. ZIMA – OHEŇ
3. JARO – VZDUCH
4. LÉTO – VODA

1. „JÁ“ a svět okolo mě – adaptační měsíc

Časový rozsah:

Blok je přibližně 5 týdnů.

Týdenní témata:

Veverka Vítá děti v MŠ, Kamarádi, Naše školka, Domov a rodina, Pohádka „Tři medvědi“

1. "Já" a svět okolo mě-adaptační období

| | |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Název integrovaného bloku | "Já" a svět okolo mě -adaptační období |
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Toto období je zaměřeno zejména na adaptaci dětí v prostředí MŠ, třídy. Děti se seznamují s prostředím tříd, školy a zahrady. Děti poznávají pedagogické pracovníky, vytvářejí si pravidla a rituály své třídy. V tomto bloku je pro bezpečnou adaptaci dětí velmi důležitá rodina. Vzhledem k tomu, že navazuje velmi úzká spolupráce s rodinou, je v bloku zahrnuto téma Domov a rodina. |
| Návrhy dílčích témat pro realizaci | V rámci vzdělávací nabídky je využíváno různých poznávacích her, pohybových, námětových, hudebních, dramatických činností. Maňáskové scény jako nástroj pro navazování nových vztahů. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky |

| | | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je |
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) | domluvit se slovy i gesty, improvizovat |
| | | sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech |
| | | správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči |
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) | odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory |
| | | postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí |
| | | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |
| | prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) | |
| | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--------------------|------------|----------------------------------------------------|
| | | předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) |

| | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> |
| <p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p> | <p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> | <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> |
| | <p>získání relativní citové samostatnosti</p> | <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“</p> |
| <p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;</p> | <p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní)</p> | <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> |

| <p>poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> | <p>identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> | <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Klíčové kompetence</p> | <p>Dílčí cíle</p> | <p>Očekávané výstupy</p> |
| | | <p>společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> |
| <p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p> | <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> | <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> |
| <p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p> | <p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p> | <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> |
| <p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p> | <p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> | <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> |

2. PODZIM – ZEMĚ

Časový rozsah:

Blok je přibližně 8 týdnů

Týdenní témata:

Veverka sklízí zásoby, Dary Ze-mě, Ovoce, Zelenina, Podzimní svátky, Školní zahrada půjde spát, Pohádka „O Červené řepě“

2. PODZIM - ZEMĚ

| | |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Název integrovaného bloku | PODZIM - ZEMĚ |
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Blok Podzim se nejvíce zaměřuje na zem. Podzim začíná podzimní rovnodenností. V přírodě všechno dozrává, sklízí se plody, houby. Někteří ptáci se chystají na odlet do teplých jižních krajin a zvířata, která musejí přečkat zimu u nás, shromažďují zásoby. Děti budou poznávat podzimní barvy, listy, stromy, ovoce a přírodniny, jež podzim přináší, rozvíjet estetické cítění a vnímání. |
| Návrhy dílčích témat pro realizaci | V období babího léta budou děti pozorovat měnící se počasí s plískanicemi a prvními mrazíky. Svátky jsou poznávány zážitkem či výletem - výlov rybníka, posvícení, papírový drak, Sv. Martin, Advent. Vzdělávací nabídka je cílená na výtvarné techniky, vyrábění z přírodnin, hry s Veverkou. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|--------------------|------------|-------------------|
|--------------------|------------|-------------------|

| | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p> | <p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p> | <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> |
| <p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p> | <p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p> | <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> |
| <p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p> | <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> | <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> |
| <p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p> | <p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> | <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> |

| | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, |
| různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích | | uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) | <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat | <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> |
| má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých | rozvoj a užívání všech smyslů | vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) |

| | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího) |
| průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem | chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství |
| si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) | chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí | pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí |

3. ZIMA – OHEŇ

Časový rozsah:

Blok je přibližně týdnů 11 týdnů

Týdenní témata:

Veverka slaví Vánoce, Oheň, hudba, tanec, Moje „Já“, Svátky – Sv. Lucie, Sv. Mikuláš, Tři Králové, Masopust, Sněhulák, Ptáčci a krmítko, Pohádka „O Jeníčkovi a Mařence“

3. ZIMA - OHEŇ

| Název integrovaného bloku | ZIMA - OHEŇ |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | Blok Zima se vyznačuje nejchladnějším obdobím roku. Dny jsou krátké a brzy se stmívá. V mnoha zemích je sníh a led. Rostliny přestávají růst a stromy jsou bez listů. Některým zvířatům naroste huňatější srst, která je chrání. Jiná zvířata celou zimu spí. Lidé si krátí tmou svátky a různým vyráběním. Období Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, vánoční zvyky a příprava Vánočního koncertu. Měsíc, hvězdy, planeta Země jsou předmětem činností k přiblížení těchto pojmů. Oheň pomáhá při přeměně, ať už na fyzické úrovni (vaření) nebo prostřednictvím životních událostí. |
| Návrhy dílčích témat pro realizaci | Zkoumáme sníh a led, stavíme ze sněhu, bobujeme. Poznáváme přírodu podle stop, krmíme ptactvo. Podnikáme dlouhé vycházky. Nový rok a osobní síla, propojení s plamenem svíčky během cvičení, rytmického tance. Děti prožijí zimní odpočinek, Masopustní veselici s KARNEVALEM. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p> | <p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p> | <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> |
| <p>se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p> | <p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> | <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> |
| <p>řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</p> | <p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> | <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> |
| <p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p> | <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p> | <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> |

| | | |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky | uvědomění si vlastního těla | pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | zachovávat správné držení těla |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí | uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých |
| komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu | odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho |
| chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá | pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit | rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně |

| | | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) |
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |
| rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách | chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti |
| se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje | pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit | rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně |

| | | |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim | | zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |
| dovede využít informativní a komunikativní | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového | přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) | vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | navazovat a udržovat dětská přátelství naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) |
| | | odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná |

| | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu | navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho |
| se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem | rozvoj společenského i estetického vkusu | vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| má základní dětskou představu o tom, co je v | rozvoj společenského i estetického vkusu | vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně |
| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |

| | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p> | | <p>pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> |
| <p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p> | <p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> | <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> |

4. JARO – VZDUCH

Časový rozsah:

Blok je přibližně týdnů 10 týdnů

Týdenní témata:

Veverka připravuje zahrádku, Probouzející se příroda, Svátky Jara – Morena, Velikonoce, Veverka a její rodina - Den matek, 1.Máj, Vzduch – barvy, druhy materiálů, Badatelé, Počasí, Lesní dny, Květiny, Zdraví – dechová cvičení, jóga, pohádka „O Červené Karkulce“

4. JARO - VZDUCH

| Název integrovaného bloku | JARO - VZDUCH |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oblast | Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět |
| Charakteristika integrovaného bloku | V tomto krásném bloku Jara a Vzduchu se probouzí příroda, vracejí se k nám ptáci z teplých krajin, kvetou stromy, jarní květiny, probouzí se zvířata a lidé čerpají novou energii, rodí se mláďata, pracuje se na zahradách. V dubnu oslavíme svátek naší Země, uvědomíme si důležitost životního prostředí, v němž žijeme. Zaměříme se na náš dech a sním spojenou životní sílu jara. Připravíme záhony na školní zahradě pro nová semínka. Probádáme přírodu kolem nás. Prožijeme společně svátky jara s rituály. Lesní dny jsou více propojovány s pohybovými hry. Učíme se poznávat stromy, květiny. Příroda je motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými materiály, barvou a přírodninami. Vyzdobíme školku. Učíme se pojmenování, určování, dělení, třídění. Propojíme živly a rozdělíme kladné využití. Společně s environmentálním programem trávíme více času na školní zahradě. |
| Návrhy dílčích témat pro realizaci | Připravíme záhony na školní zahradě pro nová semínka. Probádáme přírodu kolem nás. Prožijeme společně svátky jara s rituály. Lesní dny jsou více propojovány s pohybovými hry. Učíme se poznávat stromy, květiny. Příroda je motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými materiály, barvou a přírodninami. Vyzdobíme školku. Učíme se pojmenování, určování, dělení, třídění. Propojíme živly a rozdělíme kladné využití. Společně s environmentálním programem trávíme více času na školní zahradě. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení | vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost |
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci | ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije | rozvoj a užívání všech smyslů | vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) |
| | seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije | vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí | mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte |
| se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje | | respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními |

| základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy | rozvoj kooperativních dovedností | zorganizovat hru vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci | ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti |
| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout | rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách | mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu | popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těžit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním utvořit jednoduchý rým sledovat a vyprávět příběh, pohádku |

| | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| | vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) | rozvoj fyzické i psychické zdatnosti | mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy |
| | | ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem |

5. LÉTO – VODA

Časový rozsah:

Blok je přibližně týdnů 10 týdnů

Týdenní témata:

Veverka si hraje s vodou, Čtení příběhů s poučením, Pohádky, Prohlížení encyklopedií, Písničky a básničky, ZOO, Doprava, Hry zaměřené na odlišnosti „Každý je jiný“, Školní výlet, Svatojánská noc – bylinky (lidské tělo), Vycházky do okolí, Pozorování ekosystémů, jak pomoci přírodě s odpady, Matematické pojmy, Smyslové hry – zdravá strava, pohybová aktivita, sporty, prevence úrazů

5. LÉTO - VODA

| Název integrovaného bloku | LÉTO - VODA |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Charakteristika integrovaného bloku | Léto – voda blok je charakteristický pro poznání světa a vody kolem nás. Děti se v něm seznámí s životem na Zemi, s dopravními prostředky (bezpečností na silnicích), s ekologií (tříděním odpadů), šetření vodou, využití vody, s vesmírem, s cizími národy a jejich kulturou. Děti se dozví nové informace o lidském těle a jeho orgánech, o zdraví, zdravých životních návycích, jak se o své tělo správně starat, jak správně jíst. Prožijí legraci na školním výletě. S blížícím se létem budeme trávit hodně času v přírodě (školní zahradě) a těšit se na prázdniny. Rozloučíme s předškoláky a užijeme si svátek dětí. |
| Návrhy dílčích témat pro realizaci | Prožijí legraci na školním výletě. S blížícím se létem budeme trávit hodně času v přírodě (školní zahradě) a těšit se na prázdniny. Rozloučíme s předškoláky a užijeme si svátek dětí. |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) | rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit | přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat poznávání jiných kultur | zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte |
| se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci | rozvoj a užívání všech smyslů | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) |
| komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou | ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými | vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) |

| | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou |
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci | sledovat očima zleva doprava rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, |
| Klíčové kompetence | Dílčí cíle | Očekávané výstupy |
| matematické souvislosti | (abeceda, čísla) | orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých | osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami |
| průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím | rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních | porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) | vytváření základů pro práci s informacemi | chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat slovní vtíp a humor vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách |

| | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu | orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) | rozvoj fyzické i psychické zdatnosti | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) |

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je zaznamenáván pedagogy do editované digitální podoby

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává pedagog na třídě, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- TVP je pravidelně sledován, průběh činností je hodnocen s jeho podmínky a výsledky

TVP - tabulka, plánovaná vždy pedagogy na období daného tématu z ŠVP

- Téma (ŠVP)
- Podtéma
- Kompetence
- Dílčí cíle
- Časový plán
- Výstupy

Evaluace TVP

- Vyhodnotit naplnění stanovených cílů a záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
- Vždy po ukončení integrovaného bloku
- Nástroje:
 - záznam do plánu činností
 - konzultace pedagogů na třídě
 - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte

7 Systém evaluace

| Oblast | Cíle a kritéria | Nástroje | Časové rozvržení | Zodpovědnost |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------|
| Koncepce a rámec školy | Ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cílem RVP. | Plánování, akce školy, hodnocení učitelů | ročně | Vedoucí učitelka |
| Pedagogické vedení školy | Plnění záměrů, efektivita organizace školy, kvalita pedagogické práce, DVPP, formy práce | Dotazníky, hospitace, kontrolní činnost, plány, porady | Průběžně plán hospitací | Vedoucí učitelka |
| Kvalita pedagogického sboru | Úspěšnost zvolených cílů a naplnění záměrů, komunikace s rodiči a veřejností, sebezvzdělávání | Dokládání osvědčení, rozhovory, dotazník | V průběhu roku | Vedoucí učitelka |
| Vzdělávání | Sledování pokroků dítěte vzhledem ke kompetencím, zhodnocení průběh činností, aktivity škol | Pozorování, portfolio, dotazník, foto, dokumentace, záznam v třídní knize, pedagogické porady | 4x ročně | Pedagogové |
| Vzdělávací výsledky | Vytvářet přehledy o rozvoji dítěte, záznamy do portfolií, dle stanovených kritérií (grafické i písemné), dle potřeby stanovení případných opatření (konzultace s rodiči nebo odborníky) | Plánování, evaluace v TVP, foto, sebereflexe, hospitace | 2x ročně | Pedagogové |
| Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti) | Systematicky identifikovat individuální vzdělávací potřeby dětí při vzdělávání, v případě potřeby spolupracovat s odbornými pracovišti nebo poradenským zařízením | Průběžné sledování, zpětné vazby | průběžně | Pedagogové |

8.1 Doplnkový program

Výchova ke kultuře

- Divadlo F. Šrámka, Muzeum, Sladovna, Knihovna
- využití nabídky divadelních a hudebních představení pro MŠ
 - využití nabídky naučně – zábavných programů
 - návštěvy expozic Muzea
 - spol. Akce se ZŠ J.K.Tyla /divadelní představení, knihovna/

Výchova k ekologii

- vést děti k hospodaření s odpadním materiálem a třídit jej
- vést k využití energie, poukázat na znečištění životního prostředí
- vést k ochraně přírody

Zpívánky

- doplňkový program, při kterém děti rozšiřují svůj pěvecký repertoár známých i méně známých lidových, dětských, country i moderních písní

Předškoláček

- důsledná příprava dětí na školní docházku a prevence školního neúspěchu

Angličtina pro nejmenší

- doplňkový program, při kterém se děti hrou seznamují se základy cizího jazyka

Spolupráce s rodiči - „ Veselá školka“, Osadním výborem a TJ Hradiště

- doplňkový program vycházející ze spolupráce na společných akcích

Sportovní příprava

- účast na akcích konaných sportovními kluby města Písek. Sokol – doplňkový pohybový program v mateřské škole.

Projektové dny

- doplňkový program vycházející ze zájmu p.učitelek a dětí

Environmentální programy

- Rozpracovány samostatně

8. 2 Preventivní program

Kamarád

Adaptace – dětí na nové prostředí, seznámení s novými kamarády a zaměstnanci školy. Děti se učí přijímat nová pravidla a řídit se jimi, učí se základním hygienickým návykům a sebeobsluze. Vytváří se nové vztahy mezi dětmi a dospělými.

Multikulturní výchova – tolerance, respekt, citlivost vůči jiným národům, umět komunikovat s lidmi jiných národností, chápat, že všichni lidé/děti/ mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný/ jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí/, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Asertivita – komunikace s vrstevníky a dospělými, umět zvládat a řešit problémy, umět se přizpůsobit, ale nebát se prosadit a uplatnit se.

Šikana – předcházet šikaně – jejím projevům, stadiím a formám, upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života, posilovat a rozvíjet vrstevnické vztahy, účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany.

Smajlíci

- prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí /soucit, radost, náklonnost/ snažit se ovládat své afektivní chování – odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu.
- nalézat nová řešení nebo alternativy k běžným řešením.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc / pro sebe i pro jiné dítě/
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování a pod.

8.3 Environmentální program

Program environmentální výchovy „Pohádková zahrada“ je doplňkový program ŠVP 11.MŠ. Záměrem environmentálního programu je vytvářet pozitivní vztah dětí k přírodě, seznamování se s měnícím se počasím a znalost ekologické výchovy.

Program se zaměřuje na 4 živly, skrze které vnímáme svět kolem nás. Jak ovlivňuje počasí člověka samotného, zároveň svět okolo něj. Témata by měla v dětech vzbuzovat obdiv k přírodě a pěstovat pochopení vztahů v ekosystémech.

1. Podzim – Země

- Živel země nás propojuje s našimi předky a tradicemi. Propojení se zemí nám umožní práce na zahradě, bosá chůze, pozorování.
- „ Země a její dary, Voda jako živel, Vzduch – Větrník, Oheň a přírodní úkazy“

2. Zima – Oheň

- V období zimy je nejdelší noc a nejkratší den. Slunce se promění v oheň. Mocného pána pozorujeme, obdivujeme a využíváme.
- „ Země v proměnách ohně, Voda a vzduch - Ledové království, Oheň a jeho užitek“

3. Jaro – Vzduch

- Živel vzduchu nám přináší lehkost, hravost, pohyb v rytmu nádechu a výdechu. A tak jako je základem pro život nádech a výdech je pro náš život nezbytný řád.
- „ Země – nový život, Voda – počasí, Větrná energie, Oheň a s ním spojené nebezpečí.“

4. Léto – Voda

- Voda nám přináší pohyb, plynutí, kreativitu a vyjadřování svých emocí. Propojí nás s tvořivostí a hravostí. Plynutí pozorujeme u řeky.
- „ Země a lidé, Voda – cesta kolem světa, Vzduch a ekologie, Slavnostní oheň“

